

חלבות דברים הנחנים בפעודה בימן קע

באר הנהלה 164

ו אחות חיים
ז צ"ח בייטן קא

(ו) (לו) * דחלישין שפא ישכח מלחור ולאכל (הגר"א מנח ור"ן). מידה, לצרף מצוה * עוברת, כגון שהגיע זמן תפלה, מטר (כלבו הל' פסח). וצ"ח סימן קפד: ג' יש מי שאומר שאם היה בגן ורוצה לאכל מפרות כל אילן ואילן, בין שברך על אילן אחד (לו) אינו צריך לברך על האחרים, (לה) והוא שישעשה שברך הנה דעתו לאכל מאותם האחרים. אבל מגן לגן צריך לברך אפילו אם הם סמוכים, (לט) ואפילו אם פשברך תחלה היה דעתו על הכל: ד' אם אכל פה במקום אחד (מ) וחזר ואכל במקום (ס) אחר,

באר היטב

שצריך ברכה במקומו פנור בס"ה או א"צ לברך תחלה שנית, וכ"ש לא למקצת בהמ"ז, ואם אכל פרות או שותה מין וסלף וסור, צריך לברך תחלה על מה שישתה בחזירתו, ואם תסיים דעתו מן האכילה בשעה שחלה, בכל גוני צריך לחזור ולברך שנית על מה שיאכל, ע"ש וצ"ח יד-אחרון. ופירוש בס' ברכתאברהם דף קנד: אם בורך על פרי א' ולא אכל ממנו שם והולכי למקום אחר צריך לחזור ולברך במקום השני, וברכה שעשה במקום הראשון הוי ברכה לבטלה, ע"ש: (ס) אחר. א"י בדיעבד, דלכתחלה אסור

משנה בריה

ברכת המזון כשיצא: (לו) דחלישין וכו'. ואפילו אם לא אכל פת אלא פירות ושאר דברים, (כו) משמע מכמה אחרונים דנכון לומר (ס) לכתחלה שלא לצאת ממקומו עד שיברך ברכה אחרונה: ג' (לו) אינו צריך לברך, ואפילו (כט) אין רואה מקומו שהאילנות מפסיקין, ולא דמי לאוכל במנוחה של תאנה וכן לאכל במערכה דצריך לברך, (כט) דכאן מורי שמרף מחצות, דחשיב כמו מקום אחר, כנ"ל. (ל) ויש מאחרונים שפרשו דמורי באין מקף מחצות^(א), וטעם ההתר בזה הוא משום שנהיה דעתו לזה מתחלה, וכמו שכתב לעיל בהג"ה דדעתו מהני אף מחדר לחדר, ואף שאין רואה מקומו מחמת הפסק האילנות, לא חשיב אלא כמו מחדר לחדר; ולפי זה, גם לענין מנוחה של תאנה מהני דעתו. ולפיכך כתב המחבר בשם יש מי שאומר,

באר הלקה

* דחלישין וכו'. עין במשנה בריה, אף דבמאור משמע דברכים שאין טעם ברכה במקומו מטר לו לעקר לכתחלה אף לדבר נרשית קדם שיברך ויחא דקאמר בורך קב עמוד א במקרא דטעוין ברכה למפרע כשיצא אף לרבנן, צריך עיין גדול לדידה: ואפשר דכונת הגמרא דבזה נשות לו לברך, מה שאין כן בדברים השעוין ברכה במקומו, לרבנן אין נשאי לברך כשיצא, כיון דסבירא להו דלשחזור אין צריך ברכה לכתחלה, ונמצא דלשפכר ברכה למפרע גורם ברכה אחר-כך לכתחלה בכדי, מכל טקום לטעם התוספות והרא"ש שכתבו דשפא ושהא, כתבו כמה אחרונים דש"ך אף בדברים שאין טעוין ברכה במקומו, ובפרט דבזה נפסקה האכילה ביציאתו, דכלאו הכי צריך ברכה לכתחלה כשיאכל אחר-כך: * עוברת. כן כתב בלבו, אבל במאור לא משמע כן, והוא לא כתב רק דלברך נרשית אסור, ובפרט לפי דברי התוספות והרא"ש בפרק כסוי הדין דהא דקאמר דטעוין ברכה למפרע הוא רק משום עצה טובה

משום דאין דין זה ברור דליהני דעתו באין מקף מחצות, דהוא רק שישתה בראב"ד (הגר"א בבאורין): (לח) והוא וכו' הנה דעתו. כמו בחדר לחדר בעלמא דבעינן דוקא דעתו, וכנ"ל בסעיף א בהג"ה. ובחז"אדם כלל נט ראיתי שמחלק בענין זה בין מקף מחצות לאינו מקף מחצות, דבמקף מחצות לא בעינן דעתו בפירוש, אלא אפילו מסתמא אמרינן דדעתו על כל האילנות [אם לא שהיה דעתו מתחלה לאכל רק מהאחד ואחר-כך נמלך לאכל גם מהשני, דאז צריך לברך], ובאינו מקף מחצות בעינן שיהיה דעתו בשעת ברכה גם על השני ואם לא היה דעתו, אפילו (לא) רואה את מקומו הראשון גם כן אינו מועיל כיון שאינו מקף מחצות, ט"ז ודרך-החיים: (לט) ואפילו וכו'. משום שנוי מקום, דהוי במבית לבית דלא מהני דעתו כללי עלמא, כמו שכתב לעיל בסעיף א בהג"ה, ואפילו אין הן מקף מחצות, כיון שכל אחד הוא בפני עצמו חשיב הוא כמו שני בתים, ואפילו רואה מקומו הראשון גם כן אינו מועיל. מי שברך על הפרי לאכל כאן, ולא אכל ממנו ושהה מקומו, כתב האלה רבה בשם ברכתאברהם דאינו יוצא בברכתו^(א) [ולפי מה שכתבנו לעיל בסעיף ב בבאור הלקה הוא דוקא מבית לבית אבל מחדר לחדר לא]. וכתב החז"אדם, דאפילו אם אותו הפרי בידו והולך ואוכל לש בו משום שנוי מקום, אם יצא ממקומו הראשון שרקע עצמו לאכל לחדר אחר ולא היה דעתו מתחלה לזה, דכל פתיחה ופתיחה הוא דבר אחר^(א), עין שם. ולפי מה שכתבנו לעיל, יש לומר בזה רק לכתחלה, אבל בדיעבד אין לחזור ולברך מחמת שנוי מקום שמתחדר לחדר: ד' (מ) וחזר ואכל. ואף דלדעת המחבר לעיל בסעיף א' וב' אסור לאכל במקום השני על סמך סעודה הראשונה, אלא צריך לברך מקדם ברכת המזון על אכילה ראשונה והמוציא על להבא, (ז) וגם דעתו לא מהני מבית לבית; צריך לומר דכאן מורי (ג) שכתב אכל, דאז מברך במקום השני, דגם זה מקומו הוא. ולפי מה שאנו נקטינן בדיעת הנהגה לעיל בסעיף ב, רק לכתחלה אין לעקר מקומו עד שיברך במקומו, אבל אם כבר עקר, מסר לאכל

שער הצינן

(כו) בית-מאיר ופרי-מגדים באשלא-אברהם סעיף-קטן ג ומגן-אברהם, והחז"אדם כלל נט אות א, אף הוא כתב: כשנמר בדעתו שלא לאכל ולשתות עוד, עין שם. ומהם משמע דאפילו באמצע סעודה, משום עצה טובה שפא ושהא עד שיעבר ויפסיד ברכתו, ויבנה שכתבו התוספות והרא"ש לגבי פת, אכן ביצא על-מנת לחזור לאלתו בודאי אין להחמיר, וכמו שכתבנו במשנה בריה לגבי פת: (ס) אבל כשברך יצא קלא מפת, דבפת קומא לן בסימן קפד דצריך לחזור למקומו ולברך, ויבנה מטר לברך במקומו שהוא: (מט) אחרונים: (כט) מגן-אברהם [וכן משמע מ"ז] ודרך-החיים והגר"א: (ל) מאמר מרדכי והגר"א ואבן-העזר. והנה במאמר-מרדכי ואבן-העזר משמע דגם במקף בעינן דעתו, ובחז"א לא מצאתי הוכחה לזה, ובחז"אדם משמע דנקט לדינא דבמקף לא בעינן דעתו לזה ואפילו בסתמא מהני. והנה אפשר היה לומר דגם מגן-אברהם: יסבר דלחז"אב"ד מהני דעתו ואפילו מאילן לאילן באין מקף מחצות כמו לענין מנוחה של תאנה, אף לא רצה לפרש כן בהשלחן-ערוך משום דהא חזוין דאין דעת השלחן-ערוך לסבר לדינא בבראב"ד, דהא לענין מנוחה של תאנה לא חזוין כלל דעתו ומשמע דלא סבירא לה בונה, ועל-כן מפרש דמורי במקף ואותא בכלי עלמא: והגר"א יסבר דליהני הנזכר דעת הראב"ד בסעיף זה להשמיענו דאפילו במאילן לאילן מהני גם כן דעתו, וכל-שכן באילן אחר ממנו ורצה למעורבו דמהני דעתו לדידה: (לא) ובלבוש-שור בכתב המשמע כמגן-אברהם בסעיף-קטן ט ורואה מועיל אפילו אין מקף מחצות: גם באלה רבה טשמע דחולק על ה"ט. ולענין דעת נראה דחלי זה בזה, דאם נסבר דדעתו לא מהני באינו מקף, גם רואה אין מועיל: (ז) כן מוכח מגן-אברהם דלא סבירא לה כפרוש הש"י, וגם המאמר קודמי האריך בדבר ומסיים להקריא לעיל דלא מהני דעתו במבית לבית לדעת הראשונה: (ג) מגן-אברהם:

הלכות דברים הנזכרים בפעודה סימן קעח

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק מו]

דהם לכלי עלמא מחר להם להלך וללכא (וכו'), ולא מנהגי דעתו
בפירות, וצריך לחזור ולברך (32).

(31) ואף אם ההולכי דרכים ממשיכים את אכילתם בחורב בית, כתב
בשו"ת אבן ישראל (ח"ט סי' סג על סי' זה) שאין חל על זה דין
שינוי מקום כלל, כיון שלא קבעו את מקומם, ולכן אינם צריכים
לחזור ולברך.

(32) ומה שצריך לחזור ולברך, כתב בשו"ת אגרות משה (אורח ח"ב
סי' נו) שזה דוקא באופן שבוירך כשעדיין היה צריך להישאר בבית,
אבל אם כבר עמד לצאת מן הבית והחזיק בדרך, הרי זה כאילו
בירך בדרך עצמה ודינו כהולכי דרכים שאינו צריך לשוב ולברך
בלכתו בדרך. וכתב עוד, שהברכה מתעילה אף למיני מאכל נוספים
שלקח בהיותו בדרך, כשהיתה דעתו עליהם והיה מצוי להשיגם.
ובעין זה כתב בשו"ת אור לציון (ח"ב פ"ב תשובה טו), שאם עושה
מעשה המוכיח שבדעתו לצאת, נחשב על ידי זה כהולכי דרכים.
מאידך, דעת החזו"א (שבות יצחק נר שבת פ"ב סי' ד ס"ק ז) שאף
מי שבוירך על סוכריה בשעה שעומד לצאת מביתו צריך להוציאה
מפי' כשיצא מהבית ולשוב לברך עליה.

[שעה"צ ס"ק לח]

ואין צורך להחמיר בזה (33).

(33) ולכן מי שהתחיל לאכול ברחוב, ורוצה להיכנס לרכבו
ולחמשיך את אכילתו שם, כתב הגר"ח שיינברג (צהר אהל ברוך
עמ' תמח ס"ק י) שאינו צריך לברך שנית, וכן כתב בשו"ת אור
לציון (ח"ב פ"ב תשובה טו).

וכן לגבי מי שהתחיל לאכול ברכבו, ונכנס ויצא לבתים שבוירך,
כתב בשו"ת אור לציון (שם) שאינו חוזר ומברך, וכן דעת הגר"ש
אלישיב (חא"ת הברכה פ"ו עמ' 62). מפני שקביעותו לאכול ברכבו
אינה נחשבת כקביעות, ודינו כדין הולכי דרכים האוכלים תוך כדי
הליכה.

מאידך, דעת החזו"א (נור החיים עמ' קעח) שהמברך על מאכל
מחוץ לבית צריך לחזור ולברך עליו כשנכנס לבית, ואף אם הוא
כבר בחורב פיו כגון סוכריה, צריך להוציאו ולברך עליו [וביאר
הגר"ח קניבסקי (שאלת רב עמ' רסח-רסט) שהעגלה המזכרת
בשעה"צ אין לה גג ולכן אינה נחשבת כמקום אחר, משאין כן אם
נכנס לחורב בית או למכונית ואוטובוס, שנחשב הדבר שינוי מקום].

[משנ"ב ס"ק מה]

וכן לענין שני מקומות אין צריך לברך על כל השבועה מינים כמו
על הפת אם שנה מקומה (34).

(34) והמשנה מקומו לאחר אכילת פירות משבעת המינים, כתב
הברכת הבית (שער כ ס"ד), וכן דעת הגר"ש אלישיב (חא"ת
הברכה פ"ו עמ' 60) והגר"ח שיינברג (חידושי בתרא), שלכתחילה
יברך ברכה אחרונה בטרם יצא ממקומו, ואין זה נחשב כברכה
שאינה צריכה, הואיל ועושה כן כדי לצאת מן הספק. אכן לענין
לכתחילה, כתב הגר"ח שיינברג (צהר אהל ברוך עמ' תמח ס"ק
יא) שיש לחוש לעיוות הגר"א, ולא לשנות ממקום אכילת שבעת
המינים אפילו כדי ללכת לדבר מצוה.

[משנ"ב ס"ק מו]

מה שאין כן הקא וילא הסיחור דעתם מלאכל (35).

(35) ואף שבשעת התפילה עצמה צריך אדם להסיח דעתו מכל
שאר עיסוקיו, ואם כן אינו יכול לחשוב על האכילה כלל, ביאר
בשו"ת אגרות משה (אורח ח"ב סי' טז אות ט) שמי"מ אין זה
נחשב כהיסח הדעת, כיון שהיה ברעתו להמשיך לאכול לאחר
התפילה.

ולגבי תפילה באמצע אכילת שאר דברים שאינם טעונים ברכה
במקומם, כתב הערוך השלחן (ט"ז) שהתפילה נחשבת להפסק.
מאידך, הכף החיים (ס"ק לח) כתב שאינה הפסק.

[משנ"ב ס"ק מז]

בשעת צריך לטל וידיו וכלי ברכה (36).

(36) ובטעם הדבר כתב הגר"ח שיינברג (צהר אהל ברוך עמ' תמח
ס"ק יב) שיש לחוש שמא לא שמר את ידיו בהליכתו ובחזרתו. אך
בן תורה הידוע לשמור את ידיו ושם לב לכך, אינו צריך לחזור
ולטול ידיו.

ואם יצא ממקומו ודיבר עם חבריו והפליג בכך שעה אחת או
שתיים, כתב לעיל (סי' קע ס"ק ט) שצריך לחזור ולטול את ידיו,
כיון שהסיח את דעתו מסעודתו ולא נזהר לשמור את ידיו. אמנם,
אם נוטל את דפת בידיו בשעה שמדבר, כתב שם שאין צריך
נטילה, משום שדעתו עליה ולא יסיח דעתו.

[משנ"ב ס"ק מח]

וזהו סלוק וקפה-הדעת לדברי הכל (37).

(37) ובגדר שנת קבע, כתב הגר"ח שיינברג (חידושי בתרא, צהר
אהל ברוך עמ' תנ) שאין לזה שיעור בזמן, אלא תלוי הדבר
בכוונתו, אם כוונתו לישון שנת קבע, או שכוונתו לישון שנת עראי
בלבד שאז אפילו אם ישן על מיטתו הרי זו שנת עראי. ואם הלך
לישון מתוך כוונה לישון שנת קבע, אפילו אם לבסוף התעורר
לאחר זמן קצר, חשבו הדבר כהיסח הדעת. ומה שנקט המשנ"ב
שישן עראי לערך שעה, היינו משום שבדרך כלל אין מצויה שינת
עראי ליותר מזה. וכשנרדם על הכסא, כמעט לעולם הרי שינת
עראי.

וחולה השוכב במיטתו ושותה מפעם לפעם, ומתוך חולשה נרדם
באמצע, דעת הגר"ח שיינברג (וזאת הברכה פ"ב עמ' 190) שנחשב
הדבר כשנת עראי, ואינו צריך לברך על מה ששותה לאחר מכן.

ולגבי ברכות 'אלקי נשמה' והמעביר שינה לאחר שנת קבע, כתב
לעיל (סי' מו ס"ק ב) שאם ישן בלילה שתינן נשמן לכולי עלמא
צריך לברך אותן, וראה מה שכתבנו שם.

[ביה"ל ד"ה דברי תשובה]

הפסיק בדבר-מצוה, כגון שהתפלל באמצע הסעודה (38).

(38) ורופא שיצא לטפל בחולה, כתב הגר"ח איערבך (נשמת
אברהם ח"א סי' זה הע' 12) שאין זה נחשב היסח הדעת, ולדעת
הפוסקים שהליכה אינה מפסיקה, נראה שאין צריך לברך כשחזר
למקומו הראשון.

הַלְבוֹת דְּבָרִים חֲנוּחִים בַּסְּעוּדָה סִימָן קעח

אינו מְבַרֵךְ בְּרֶפֶת הַמְּזוּן (מא) אֵלָא בַּמָּקוֹם הַשֵּׁנִי, כְּמוֹ שֶׁנֶּהְגוּ (מב) הוֹלְכֵי דְרָכִים שְׂאוּכָלִים דֶּרֶךְ הַלֹּכִם וְיוֹשְׁבִים וּמְבַרְכִין בַּמָּקוֹם סִיּוּם אֲכִילָתָם: ה' יֵשׁ אוֹמְרִים שְׁשַׁבְעַת (ט) הַמִּינִים טְעוּנִים בְּרֶכָה (מג) לְאַחֲרֵיהֶם בַּמָּקוֹם, ט"וֹשׁ אוֹמְרִים דְּדוֹקָא (מד) מִיָּנִי דָּגָן: הנה וְשֵׁשׁ אוֹמְרִים דְּקָא פֶת (מה) לְבָד (כ"ו) סִימָן קָדַר בֶּשֶׂם רִשְׁבִּיא וְהַגָּתוֹת סִימָנֵי (פ"ד): ו' מִי שֶׁנֶּזְכַּר בְּתוֹךְ הַסְּעוּדָה שֶׁלֹּא הִתְפַּלֵּל וְצִמְד וְהִתְפַּלֵּל, אָפְלוּ אִם אֵין שְׁהוּת לְגַמֵּר סְעוּדָתוֹ וְלִהְתַּפַּלֵּל, שְׁחֵיב לְהַפְסִיק (מז) וְאִי אֲפָשָׁר לוֹ לֵאכֹל עַד שִׁיתְפַּלֵּל, עִם כָּל זֶה (מח) לֹא הָיָה (י) הַפְסֵק: ז' אֲדָם שֶׁעָשָׂן בְּחוּף סְעוּדָתוֹ (מח) שֶׁנֶּת עָרָא לֹא הָיָה הַפְסֵק: הנה וְכֵן אִם הַפְסִיק בְּשֹׂאֵר *יְבִרֵי יְשׁוּת, *כִּגְנוֹן שֶׁהֲצִרָה (מט) לְנִקְבוֹ וְכִיֵּצֵא כוּה:

שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה

[י] **הפסק:** עין בה"ט. וצ"ע במג"א ששביא ראהו סעי' דבין דדעי' למימר אגותא וסליאל הדין דעתו כו', ובהע"ו הש"ת עליו בין דקדילי דבין של הסח' העת' פסולין להפלה לא מילשין שמה יסיר דעתו, משא"כ בגננתא וסליאל דלשאר בקבות דמי, ע"ש, וצ"ע ביראק'ים כ"ה דבין הס"י לעבן הדין מקצת דבירין כו', ע"ש: וישמשע דבבוס אפלו להך לבהכ"נ לא הוי הפסק, וט"ו העלה דלמצעשה יש מקצת דבבוס, ע"ש. (כתב ר"ע דבבוס א"כ פס"ר ר"ע דבבוס לשכח תשובה פסקנה שבו ופרש דעת רמ"א, עין שם באריכות):

פֶּאֶר הַלֵּכָה

בעלמא שמה ישהא, מסתברא דהיא דהוא לדברמצות, אפלו אינה עוברת, אין לחש לזה: והצת הוכחה גס'כן לזה: דאי מירי הברותא לשהמצות עוברת, אי יברך בפרת'ה'מון מקדם אמאי מחמיר ובי' יהודה בשלא הניח מקצת חברים לברך בפרת'ה'פזון קדם שיעקר: * דבר' רשות, לאו דוקא, דהוא הדין אפלו הפסיק בבר'מצות, כגון שהתפלל באמצע הסעודה³⁸) ובזיל בפנייה ו, אלא מפני שמיצונו שדבר שהוא לחוב קבוע, כגון מה שמשפטיקן בחלל ואגדה בין פוס לבוס, כיון שהוא לחוב שמחזקין תמיד להפסיק חשיב הפסק וצריך לברך על כל כוס וכוס בפני עצמו, לכן נקט בדר'רשות והג'א"א בבאורי, וכן בזה לביש מה שהרגיש צורך: * כגון שיעקר לנהקרי וכו'. מבוא' לעיל דזה דוקא בסעודת פת, אבל בפירות או משקין חיי הפסק מחמת הציצא' ממקומו, וכשחוזר לטקמו צריך ברכה:

אבל באין ראין מחמת מרחק הדרך או מחמת הפסק אילנות חשיב שנוי מקום, ובפרות צריך לברך שנית, ובפת גס-פן אף לדעת ההג"ה לעיל, על-כּל-פנים לכתחלה אין להם לעקר ממקומן בלא ברכה במבאר שם. אך אם מתחלה חשב לאכל מעט במקומו והשאיר לאכל בדרך, (לו) מהני ואף בהפסק אילנות, דרך מבית לבית לא מהני דעתו באכילת פרות. (למ) אָמנם אם התחיל לאכל בבית וסלף לדרך, הרי הוא כמו מבית לבית ולא מהני דעתו בפרות, וצריך לחזור ולברך³⁷², ובפת מהני דעתו ואף לענין לכתחלה: **ה (מג) לאחריהם במקומם.** ואם הלך משם, צריך לחזור למקומו ולברך כמו לגבי פת: **(מד) מיני דגן.** מפני חשיבותן שנקרא מזון: **(מה) לבד.** כתבו האחרונים, דלכתחלה יחמיר לברך במקומו אפילו בו' מינים, (לנ) וכן לענין שנוי מקום אין צריך לברך (מ) על כל השבועה מינים כמו על הפת אם שנה מקומו³⁷⁴, לפי מה שפסק בסעיף ב בהג"ה. ודעת הגר"א בבאורי, דדעה האמצעית היא העקר לדינא, ולפי זה פרות של שבועת המינים דומים לסתם פרות דשנין בהי' שנוי מקום לכלי צלמא: **ו (מו) ואי אפשר לו לאכל.** ודעה לומר, דלכאנחה יש לדמותו ליהב לן ויגבר³⁷⁵, דלמאן דאמר דאין רשאי לאכל צריך לברך בשחזור לאכל: אבל באמת לא דמי דעתם השעם משום דהוי הפסח הדעת וסליק, מה שאין כן הקא דלא הסיחו דעתם מלאכל³⁷⁶: **(מז) לא הוי הפסק.** ודעת המחבר בסעיף א (מח) הוא דוקא כשמתפלל בביתו, אבל אם הולך לבית הכנסת הוי הפסק, אכן לפי מה שאנו נקטינן בדעת ההג"ה בסעיף ב, (מט) לא הוי הפסק (מג) אף פשהלכו לבית הכנסת, ורק אם לא הסיחו דעתם מלאכל. כתב השג"א אברהם, דאף ד'המוציא' אין צריך לברך מחמת הפסק התפלה, אבל נטילת ידים צריך, דשמא לא שמר ידיו: **(מז) אבל הרבה אחרונים חולקין עליו וסבירא להו** דאף נטילת ידים אינו צריך, בדעת התפלה בודאי שמר ידיו מלטנפם. אבל בזה, דוקא אם מתפלל בביתו, אבל אם הלך לבית הכנסת והתפלל שם, בשחזור (מח) צריך למל ידיו וכלי ברכה³⁷⁷: **ז (מח) שנת עראי.** ואפילו אם שנה (מו) משך זמן לערך שעה, כיון שזאנא בשנה לא מקרי הפסק ואין צריך לברך 'המוציא' [אבל נטילת ידים בצי וכלי ברכה, פרי-מגדים]. ואם לשן על כשרה (מו) שנת קבע, הוי הפסק, דזהו סליק והפסח הדעת לברכי הכלל³⁷⁸: **(מט) לנזכיו.** ונטילת ידים צריך, במבאר בסימן קסד, עין שם:

שַׁעַר הַצִּיּוֹן

[illegible]

פֶּאָר הַיֵּטב

לְאָכַל בַּמָּקוֹם הַשְּׂנִי עַד שֶׁיִּכְרֹךְ כַּמִּשׁ ס"א: (ט) הַמִּינִים. וּלְכַתְּחִלָּה יִחְזָר לְכַרֵּךְ בַּמָּקוֹמוֹ, וְכֵן לַעֲגֹן שְׁנֵי מָקוֹם א"צ לְכַרֵּךְ עַל כֵּל ו' הַפִּינִים וּכְמִשׁ ס"ב דִּסְקָה בְּרוֹכוֹת לְהִקְלֵ. מ"א: (י) הַפֶּסֶק. וּמִ"מ נֶאֱדָה לִי דִנְטִי עַי הָיוּ הַסִּחִיחֵדוֹת, מ"א. כְּתֹב הַעֲוֹת וּבְרוּכָתְ אֲבוֹרָה: דְּקוֹא עֵמֶד וְהַתְּפִלָּה בַּמָּקוֹמוֹ, אָכַל הַלֵּךְ לְכַהֲנִיג לְהַתְּפִלָּה הָיוּ הַפֶּסֶק, ע"ש, וּבִא"ו כְּתֹב לְעֵתֶר בָּרוּךְ, דְּלֹא אֲמִירָנוּ דְּלֹא הָיוּ הַפֶּסֶק אֲנֵא בְּמַתְּפִלָּין בְּאִחוֹ הַדָּר אוֹ שֶׁהָ לְפָנֶיהָ, וְהַשִּׁיג חֲנִי"צ עֲלָיו, וּבִסְפָר אֲלֵיהָ בָּרַךְ

מִשְׁנֵה בְּרוּרָה

כֹּאן עַל כִּסֵּף סְעוּדָה הִרְאֵשׁוּנָה, וְאֵם הָיָה דַעְתּוֹ לָנוּ, מִכְּנִי בַסְעוּדָת פֶּת אָף לַעֲקוֹר לְכַתְּחִלָּה מִבֵּית לְבִית, וּכְנִי"ל: (מא) אֶלָּא בַּמָּקוֹם הַשְּׂנִי. דְּכֹאן (לז) הוּא כִּיּוֹם סְעוּדָתוֹ: (מב) הוֹלְכֵי דְרָכִים. דָּהֵם (לה) לְכָל עֲלָמָה מֵתֵר לָהֶם לְהִלָּךְ וּלְאָכֹל. וְאָף אִם אֵין רוֹאִין מִקוֹמָן הִרְאֵשׁוֹן מִחֲסֵת מְרִסָּה הַדָּרָה אוֹ שֶׁמִּפְסִיגִין אֵילָנוֹת, מִשּׁוֹם דָּהֵם לֹא קָבְעוּ עֲצֵמָן לְכַתְּחִלָּה לְאָכַל בַּמָּקוֹם שֶׁבְּרוּכָה, וְרַק לִילֵךְ וּלְאָכֹל, וְלִבֵּן אֵין נִחְשָׁבִין כָּלָל עַל־דִּי־יָהּ עוֹקְרִין מִקוֹמָתָן. (לו) וְאֵם הָיָה דַעְתּוֹ לְאָכֹל סְעוּדָתָן בַּמָּקוֹם שֶׁבְּרוּכָה 'הַמוֹצֵא', וְתַמְלִכוֹ לִגְמֹר סְעוּדָתָן דָּרָה הִלִּיכְתָּן, כֵּל זְמַן שְׂרוּאִין מִקוֹמוֹ הִרְאֵשׁוֹן מֵתֵר לָהֶם לְאָכֹל דְּחֲשִׁיב מָקוֹם אֲחֵד,

מִשְׁנֵה בְּרוּרָה

כאן על סמך סעודה הראשונה, ואם היה נעמו לזה, מבין
בסעודת פת אף לעקר לבתולה מבית לבית, וכפול: (מא) אלא
במקום השני. דכאן (לו) הוא סיום סעודתו: (מב) חולכי
דרכים. דהם (לה) כללי עלמא מתר להם להלך וללאכלא, ואף אם
אין רואין מקומן הראשון מחמת קרסן הדרך או שמפסיקין
אילנות, משום דהם לא קרעו עצמן לבתולה לאכל במקום
שברכו, ורק לילך וללאכל, ולכן אין נחשבים כלל על ידיה
עוקרין ממוקומן. (לו) ואם היה נשמן לאכל סעודתו במקום
שברכו 'המוציא', ונמלכו לנמו סעודתו דרך הליכתו, כל זמן
שרואין מקומו הראשון מתר להם לאכל דחשיב מקום אחד,